MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-28 ta' Marzu, 2008

Citazzjoni Numru. 120/2007

Kawża Nru: 9

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fil-15 ta’ Marzu, 2007 li permezz tiegħu l-attriċi esponiet bir-rispett u bil-ġurament tagħha kkonfermat:

1. Illi l-attriċi żżewġet lill-konvenut fl-20 ta’ April tas-sena 2002, u dan kif jirriżulta mill-anness ċertifikat taż-żwieġ hawn anness u mmarkat Dok. A.

2. Illi dan iż-żwieġ huwa null u bla effett peress illi l-kunsens tal-kontendenti kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u l-obbligi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew *stante* li kien hemm anomalija psikoloġika serja li għamlitha mpossibbli għall-kontendenti li jwettqu l-obbligu essenzjali taż-żwieġ.

3. Illi dan iż-żwieġ huwa null u bla effett peress illi l-kunsens tal-kontendenti nkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta' xi wieħed jew iktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

4. Illi għalhekk l-imsemmi żwieġ huwa null u bla effett *ai termini* ta' l-Artiklu 19 (1) (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

Għaldaqstant, jgħid il-konvenut għar-raġunijiet premessi għaliex m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti, prevja kull dikjarazzjoni neċessarja u mogħtija l-provvedimenti opportuni:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi li ż-żwieġ kuntrattat bejn il-kontendenti fl-20 ta' April tas-sena 2002, huwa null u mingħajr effett legali *ai termini* ta' l-Artikoli 19 subartiklu (1) paragrafi (d) u (f) ta' l-Att XXXVII ta' l-1975 dwar iż-Żwieġ (Kapitlu 255).

2. Konsegwentement tordna li din in-nullita' tiġi reġistrata fuq l-att taż-żwieġ relattiv.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li jibqa' nġunt minn issa għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenut wara li ġie awtorizzat jippreżenta l-istess risposta, ippreżentata fis-16 ta' Mejju, 2007, li permezz tagħha espona bir-rispett u bil-ġurament tiegħu kkonferma:

1. Illi ż-żwieġ ikkontrattat bejn il-kontendenti nhar l-20 ta' April tas-sena 2002 huwa null u bla effett *ai termini* tal-Liġi, pero' għal raġunijiet unikament imputabbli lir-rikorrenti u dan kif ser jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża;

2. Illi għalhekk l-intimat m'għandux ibati l-ispejjeż ta' din l-istanza;

3. Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat il-verbal tas-seduta ta' l-4 ta' Frar, 2008, u rat id-digriet tas-26 ta' Marzu, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qegħda titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-2002 a bażi ta' l-Artiklu 19 (1) (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Kif pero' dejjem irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju.*" (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

Is-subartikli ċitati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta’ xi parti li jkun b’difett serju ta’ diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b’anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – nuqqas serju ta’ diskrezzjoni.

Mill-provi mressqa anke *prima facie* l-Qorti jidhrilha li t-talba attriċi hija ġustifikata. Jidher ċar in fatti li l-attriċi żżewġet biex teħles minn dar il-ġenituri tagħha u speċjalment minħabba li missierha kellu problemi ta’ alkoħoliżmu. Minħabba f’hekk għalkemm il-konvenut kellu sitta u għoxrin sena hija bdiet toħroġ miegħu, għalkemm kien għad kellha ħmistax-il sena, u dejjem ħarset lejh bħala figura paterna.

Kif qalet il-Qorti ta’ l-Appell fil-kawża <u>Joseph Zammit vs Bernardette Zammit</u> (27 ta’ Jannar, 2006);

“*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe’ li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta’ kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta’ l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe’ li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b’anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta’ min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ.”

Fil-kawża <u>Nicholas Agius vs Rita Agius</u> (25 ta’ Mejju, 1995); “*B’difett serju ta’ diskrezzjoni tal-ġudizzju l-*

leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ." F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Kif *gia'* ingħad il-Qorti hija sodisfatta li jeżistu r-rekwisiti tas-subinċiżi msemmija u għal dawn il-motivi l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ ċelebrat bejn il-partijiet fl-20 ta' April, 2002. L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------